ZPRÁVY
ČESKOSLOVENSKÉ
SPOLEČNOSTI ENTOMOLOGICKÉ
PŘI ČSAV

ZDENĚK KOLEŠKA

SEZNAM BIOGRAFIÍ ČS. ENTOMOLOGŮ

6

SEZNAM BIOGRAFIÍ ČESKOSLOVENSKÝCH ENTOMOLOGŮ

(ENTOMOLOGOVÉ NEŽIJÍCÍ)

I

ZDENĚK KOLEŠKA

POKRAČOVÁNÍ

6

Zprávy Čs. společnosti entomologické při ČSAV, Praha, 20, 1984

K L A P Á L E K František

nar. 31.VIII.1863 v Luži u Skutče - zemř. 3.II.1919 v Praze. Národnost česká. Středoškolský profesor. Přírodovědec, entomolog, zakladatel České společnosti entomologické a její prvý předseda. Zakládající člen Č.spol.ent. od r.1904. Od r.1903 zakládajícím členem Klubu přírodovědeckého v Praze. Dopisující člen České akademie věd a umění, řádný člen České společnosti nauk v Praze. Člen Královské španělské společnosti přírodních věd v Madridu a stálý člen Výboru mezinárodních entomologických kongresů.

Vystudoval gymnazium v Litomyšli a začal studovat přírodní vědy na Karlově universitě v Praze. Zde byl r.1883 jmenován asistentem zoologie u prof.Dr.Ant.Friče, kterému začal redigovat a vydávat jeho zoologické přednášky pod názvem "Všeobecná zoologie". Pod Fričovým vlivem začal od r.1881 také docházet do zoologického oddělení Českého muzea v Praze, kde jako dobrovolný pracovník pomáhal shromažďovat a determinovat vodní hmyz. V letech 1888-1891 byl jmenován honorovaným asistentem zoologického oddělení Českého muzea. Po ukončení vysokoškolského studia se začal věnovat povolání středoškolského profesora přírodopisu. Působil na středních školách v Litomyšli a Třeboni, pak v Praze na gymnasiích v Žitné a Spálené ulici a nejdéle na reálce v Karlíně, která byla jeho posledním působištěm. Při svém učitelském povolání se aktivně věnoval činnosti nejen na úseku české entomologie, ale známy jsou jeho zásluhy i na poli veřejném. Zde bylo jeho snahou zlepšení životní úrovně učitelů, profesorů a úředníků všech kategoií, jejichž drobné odborné organizace organizačně stmelil a soustředil do velkého Českého svazu vseúřednického, v němž byl zvolen předsedou. Zásluhou Svazu se podařilo prosadit řadu učitelských a úřednických sociálních požadavků. Dále se stal organizátorem či zakladatelem dalších vseúřednických korporací, z nichž možno jmenovat úřednický peněžní ústav, časopis a knihtiskárnu či úřednické jídelny. Organizační a vědecké práci v oblasti entomologie se Klapálek plně věnoval po svém trvalém existenčním zakotvení v Praze, kdy pojal úmysl soustředit české entomology v jedinou samostatnou vědeckou organizaci. To se mu zdařilo v r.1904 založením České společnosti entomologické, v níž mohl plně uplatnit své ideje a záměry. Především založil Časopis České společnosti entomologické, jako periodikum a základnu pro publikační činnost členstva. Finančně se snažil zabezpečit Společnost zajištěním dotací, založením tiskového fondu a fondu příruček. Též velmi dbal o pravidelné

pořádání odborných přednášek a o jejich vědeckou úroveň i výchovný ráz. Byl proti bezduchému sbírání hmyzu a sbírkaření, vždy se snažil z diletantů udělat skutečné entomology a mladé entomologické adepty hleděl všemožně podpořit, aby mohli samostatně vědecky pracovat. Zvláštní péči věnoval mladým entomologům , kteří studovali zoologii na vysokých školách.

Vlastní Klapálkova vědecká činnost byla neobyčejně bohatá a rozmanitá. Nejprve se věnoval výzkumu fauny českých chrostíků (Trichoptera), jehož vyvrcholením byla rozsáhlá monografie "Metamorfosa chrostíků" (2 sv. I./1888, II./1895), kde nově popsal vývojová stadia celé řady našich druhů a popisy doplnil mnoha údaji o ekologii a bionomii. V četných dalších pracích věnoval pozornost faunistickému výzkumu řádu Trichoptera v Čechách a je jaho zásluhou, že naše země patří po této stránce k nejlépe prozkoumaným oblastem. Celkem zjistil v Čechách 193 druhů chrostíků, z nichž 5 druhů nově popsal. Po skončení trichopterologického výzkumu Čech začal studovat faunu chrostíků i v ostatních částech Evropy, zvláště v Maďarsku, Rumunsku, na Balkáně. V té době se zařadil již k nejlepším znalcům tohoto řádu v Evropě a různá muzea mu zasílala svůj materiál k vědeckému zpracování a determinaci. Celkem popsal 32 nových taxonů evropských chrostíků. Vedle tasonomie a faunistiky chrostíků věnoval pozornost také jejich bionomii, metamorfose a srovnávací morfológii. Jeho dokonalé popisy larev sloužily později jiným badatelům pro doplnění klíčů larev chrostíků. Srovnávací studie o morfologii pohlavních přívěsků u chrostíků se stala základem pro všechna další bádání v tomto směru a značně přispěla k sjednocení terminologie jednotlivých částí pohlavních orgánů. Po taxonomické stránce jsou zvláště důležité Klapálkovy práce o čeledi Hydroptilidae, jíž byl ve své době nejlepším evropským znalcem. Vedle chrostíků (Trichoptera), zabýval se Klapálek v pozdějších letech i taxonomií a faunistikou řádů Neuroptera, Rhaphidioptera, Mecoptera, Ephemeroptera a zvláště Plecoptera. Ve všech těchto hmyzích řádech zpracovával nejprve vlastní sběry z Čech, které shrnul v práci "Příspěvky k monografii českých Neuropter a Pseudoneuropter" (1895). Později zpracovával i nálezy z ostatních částí Evropy, zvláště z Balkánského poloostrova a popsal odtud celou řadu nových druhů. Od evropských Neuropter postoupil k druhům palearktickým, o nichž napsal studii "O nových a málo známých druzích palearktických Neuropteroid" (1901). Ze studia exotických druhů vznikla práce "Neuropteren von Sudan und Nord-Uganda"

(1912.).Světového věhlasu si Klapálek získal jako znalec řádu pošvatek (Plecoptera), protože tuto taxonomicky obtížnou skupinu hmyzu zvládl v celosvětovém měřítku. Po řadě kratších faunistických a taxonomických prací o jednotlivých zástupcích tohoto řádu, přešel k soustavnému monografickému zpracování jednotlivých rodů, podčeledí a čeledí. K vědeckému zpracování a determinaci mu byl zasílán materiál nejen z různých částí Evropy, ale byl mu svěřován materiál též z četných vědeckých výprav do asijských zemí (Japonsko,Čína,Tibet,Jáva) i z exotických částí Afriky a Ameriky. Velkým projevem uznání jeho osobě byl požadavek na zpracování řádu Plecoptera v celosvětovém rozsahu do Wytsmannových "Genera insectorum", vycházejících v Bruselu. Tuto práci však Klapálek pro předčasnou smrt již nedokončil. Z dalších studií je možno jmenovat "Čmeláci země české" (1902), práci o systematickém postavení blech "Příspěvek ku řešení otázky, kde v soustavě hmyzí jest místo Suctorií?" (1915), studii o srovnávací morfologii gonopodů u hmyzu "Noch einige Bemerkungen über die Gonopoden der Insekten" (1904) a j. Zásluhu o propagaci Darwinových myšlenek si Klapálek získal překladem jeho díla "O vzniku druhů" a zajištěním českého vydání u nás. Rovněž Klapálkova činnost popularizační byla velmi všestranná. Především napsal první soubornější české kompendium o hmyzu, které vyšlo u nakladatele I.L.Kobera pod názvem "Ze života hmyzu" v r.1908. Vyňaté kapitoly z tohoto spisu určené pro mládež, vyšly pod názvem "Obrázky ze života hmyzu" v edici Besedy mládeže u nakladatele M.Knappa v Praze r.1910. Přeložil některé kapitoly známé knihy francouzského entomologa J.H.Fabra "Ze života hmyzu" a v r.1903 vydal český dvoudílný "Atlas brouků středoevropských". Pravidelně přispíval svými populárně vědeckými články do časopisů Vesmír, Příroda, Ženský Svět, Národohospodářský obzor aj. Až po Klapálkově smrti vyšla v Časopise Českého muzea v r. 1919 jeho práce, ve které pod názvem "Česká věda entomologická v minulu i budoucnu" byl vyjádřen autorův názor a organizační návrh programu pro budoucí vývoj naší entomologie. Prof. Klapálkovi k poctě "in memoriam" byly jeho jménem pojmenovány některé nové taxony hmyzu. Coleoptera, Buprestidae: Chrysochroa klapáleki Obenb. (1924), Melanophila klapáleki Obenb. (1924), Leiopleura klapáleki Obenb. (1924) , Hylaeogena klapáleki Obenb. (1924), Sphenoptera klapáleki Obenb. (1927). V r.1936 pojmenoval Dr.K.Táborský novou formu ploskoroha Ascalaphus ottomanus Germ. subsp. klapáleki Táb.

Rozsáhlé sbírky prof.Frant. Klapálka byly odkázány do majetku Československé společnosti entomologické, která je spravovala a ošetřovala do jara 1928, kdy je převzalo Ent.odd.Národního muzea v Praze. Sbírka zahrnuje zástupce řádů Plecoptera,Neuroptera,Ephemeroptera,Isoptera,Embioptera v rozsahu 201 ent. krabic a zástupce řádu Trichoptera v 292 ent. krabicích z palearktické oblasti. Sbírka obsahuje typy, historické exempláře a doklady k pracem autora. Menší část exemplářů řádu Trichoptera ze sběrů prof. Klapálka v Evropě je deponována v Ent.odd. Moravského muzea v Brně.

B i o g r a f i e :

Ottův slovník naučný (Klapálek Fr.,p.303-304). Díl XIV.,Praha 1899

Wimmer A.: Prof.Frant.Klapálek, nezapomenutelný předseda a zakladatel naší Č.E. Sp. Čas.Č.spol.ent., 16., 1919, p.1-6

Wimmer A.: Na paměť + prof.Frant.Klapálka. Čas.Musea království českého, odd. přír. 93.,1919, p.36-37

Mrázek A.: + Fr.Klapálek. Věda přírodní, 1.,1920, p.21-23

Wimmer A.: Prof.Frant.Klapálek. Jubilejní sborník Čs.spol.ent.,1924,Praha,p.1-2

Heyrovský L.: Oslavy k uctění památky zakladatele Čsl.společnosti entomologické prof.Fr.Klapálka. Čas.Čs.spol.ent.,26.,1929, p.49-50

Křenek K.: In: Vlastivědný sborník Podřipska, 6., 1929, p.82

Obenberger J.: Významné jubileum českého entomologa. Vesmír,8.,1929-30,p.27-28

Heyrovský H.: Dvě výročí (35 let od založení Č.spol.ent. a 20 let od úmrtí prof. Fr.Klapálka - zakladatele ent.spol.). Čas.Č.spol.ent., 36.,1939, p.66-67

Teyrovský V.: Vzpomínáme- Prof.F.Klapálek. Ent. listy - Folia entomologica, 2., 1939, p.4

Masarykův slovník naučný (Klapálek Fr., p.1000). Díl III., Praha 1927

Příruční slovník naučný (Klapálek Fr.,p.503). Díl II. G-L , NČSAV,Praha,1963

Heyrovský L.: K stému výročí narození profesora Frant.Klapálka. Živa,11.,1963, p. 132

Heyrovský L., Novák K.: O životě a významu profesora Františka Klapálka. (K stému výročí jeho narození). Čas.Čs.spol.ent.,60.,1963,p.20-24

Pejml K.: František Klapálek. K dějinám přírodních věd v našem kraji. Kulturní měsíčník Galerie výtvarného umění v Roudnici n.L.,6.,č.12,1970,p.171-172

Malý encyklopedický slovník A-Ž (Klapálek Fr., p.519). Academia Praha, 1972

Koleška Z.: Stručné životopisy významných přírodovědců. František Klapálek. Vesmír, 53., 1974, p.382

K L E E Josef

nar. 26.II.1881 v Tatrovicích (Doglasgrün) u Lokte - zemř. Národnost německá. Státní zaměstnanec. Entomolog amatér-lepidopterolog. Člen entomologického spolku v Karlových Varech - Entomologische Verein **Karlsbad** (uveden v sezn. členů r.1928). V letech 1921-1930 je za ČSR uveden v Entomologen Adressbuch A.Hoffmanna, Vídeň.

Po ukončení studií nastoupil 26.IV.1900 do služeb c.k. pošty, kde působil trvale až do vyhlášení čs. samostatnosti. V poštovní službě pak setrval i po r.1918 a stal se zaměstnancem československé státní pošty. V r.1921 byl jmenován poštmistrem v Rybářích u K. Varů, později vrchním poštmistrem v Karlových Varech. Od 31.XII.1926 působil ve funkci poštovního revidenta v Karlových Varech.

V entomologii se věnoval studiu a sběru motýlů (Lepidoptera), jejichž faunistický průzkum prováděl převážně na Karlovarsku. Další údaje o jeho entomologické činnosti a údaje o jeho sbírce se nepodařilo zjistit.

K L E N K A Karel

nar. 10.VIII.1867 v Praze - zemř. na Slovensku
Národnost česká. Státní zaměstnanec. Entomolog amater-koleopterolog. Členem Č.spol.ent. od r.1910. V r.1921 za ČSR uveden v Entomologen Adressbuch A.Hoffmanna, Vídeň.

Po ukončení školního vzdělání byl 10.I.1885 přijat jako zaměstnanec c.k. rakouské pošty. Nejprve působil v Praze jako praktikant. Dekretem c.k. poštovního ředitelství z 26.5.1897 byl jmenován poštovním asistentem a služební přísahu složil v Rumburku. Později služebně přešel do Terezína, odkud byl v r.1901 přeložen do Prahy-Libně. Po vyhlášení čs. samostatnosti přešel v r.1918 na Slovensko, kde působil jako poštovní kontrolor v Žilině. Od 6.3.1920 byl jmenován do funkce ředitele poštovního úřadu Žilina 1.

Entomologii se věnoval od mládí, kdy se v počátku zabýval hlavně sběrem motýlů (Lepidoptera). Údaje o významných lepidopterologických nálezech z jeho sběrů v okolí Mariánských Lázní uvádí pod značkou (K). J.v.Sterneck ve svém "Prodromu českých motýlů" z r.1929. Později se Klenka začal více věnovat studiu brouků (Coleoptera), zvláště čeledi Carabidae (spec. Bembidioninae). Konal velmi četné entomologické exkurze do pražského okolí a v Čechách sbíral často v okolí Zbečna na

Křivoklátsku a na Mělnicku, hlavně v lužních lesích na Štěpáně u Mělníka. V letech 1911-1912 sbíral v okolí Mariánských Lázní. Konal také řadu zahraničních exkurzí, např. v r.1913 do jižního Tyrolska, Korutan Chorvatska a Albanie. V r.1914 sbíral v Istrii. V Chorvatsku se věnoval též sběru rostlinných hálek-zoocecidií, které věnoval k dalšímu odbornému zpracování Ing.Dr.Eduardu Baudyšovi. Po přesídlení na Slovensko prováděl koleopterologické sběry v okolí Žiliny i na jiných místech Slovenska. JUDr.L.Heyrovskému přispěl údaji o významných nálezech tesaříků do jeho "Seznamu brouků RČS-I. Cerambycidae" z r.1930. Klenka sám publikoval článek "Chalcoides aurata Marsh. a. nigra mihi" (Čas.Č. spol.ent., 11/1914). Koleopterologické sběry K.Klenky z Mariánských Lázní jsou zastoupeny v entomologické sbírce Muzea v Karlových Varech (sděleno písemně pracovníkem Karlovarského muzea prom.biol.I.Brdičkou, dopisem z 26.X.1976).

K L E P S C H Jindřich, JUDr.

nar.20.IX.1841 v Praze - zemř. před r. 1902.
Národnost německá. Právník, advokát. Entomolog amatér-koleopterolog. Člen entomologické sekce Fysiokratické společnosti v Čechách (Gesellschaft für Physiokratie in Böhmen).

Po ukončení právnických studií a získání titulu doktora práv se věnoval advokacii. Působil jako zemský advokát v Praze.

Ve druhé polovině minulého století patřil do skupiny pražských entomologů soustředěných v entomologické sekci Fysiokratické společnosti. Věnoval se studiu brouků (Coleoptera), které ve své době převážně sbíral v Praze a pražském okolí. V okolí Prahy prováděl příležitostně též dipterologické sběry, které zasílal dipterologovi Ferdinandu Kowarzovi ve Františkových Lázních (cit.: Wimmer A.: Čas.Mus.král.čes., 89.,1915, p.118-120). Jako přispěvatele údajů o zajímavých koleopterologických nálezech J. Klepsche uvádí Dr.Klíma v úvodu svého Seznamu českých brouků (1902). Rovněž J.Roubal ve své práci "Historie pražské koleopterologie" (Sbor.entom.odd.Nár.muz.,11.,1933, p.9) uvádí JUDr. Klepsche jako pražského koleopterologa a sběratele.

K L I Č K A Ladislav, MUDr.

nar. 1872 - zemř. 28.IX.1937 v Praze.
Národnost česká. Lékař. Entomolog-koleopterolog. Členem Č.spol.ent. od r.1905.

Pocházel z Prahy, kde konal středoškolské studium i studium lékařství na Karlově univerzitě. Po získání diplomu a absolvování lékařské praxe, zavedl si vlastní lékařskou ordinaci. Ve válečném období 1914-1918 byl povolán jako vojenský lékař. Po válce znovu otevřel soukromou lékařskou praxi a také působil jako školní lékař pražských škol.

K zájmu o entomologii jej přivedl přední český entomolog a lékař MUDr.E.Lokay. Vzbudil v Kličkovi zájem o sběr brouků Coleoptera , jejichž studiem se pak zabýval po celý život. Největší pozornost věnoval podsevovým minuciím, především z čeledí Staphylinidae, Pselaphidae a Scydmaenidae. Sbíral v pražském okolí i na jiných místech v Čechách (např. v letech 1912-1914 na Vlašimsku). Často podnikal též delší zájezdy na Slovensko a na býv. Podkarpatskou Rus (např. Kuzy,Hoverla,Mukačevo,Kozmešček - jeho sběry Chrysomelid ze slovenských lokalit cituje Roubal v Kat.Col.III.). Má velmi cenný podíl na faunistickém výzkumu východní části republiky, kde zjistil řadu významných druhů. Měl smysl pro drobné detaily a výborný pozorovací talent pro systematickou koleopterologickou práci. Byl dobrým znalcem a zkušeným determinátorem nesnadných druhů brouků z rodů Atheta,Cryptophagus,Epuraea,Aphodius a j. Vedle brouků se též příležitostně zabýval sběrem motýlů. V letech 1915-1917 chytal motýly na světlo v zahradách v Praze na Karlově a získal přehled o 237 druzích. Tyto noční lepidopterologické sběry zhodnotili a publikovali J.Graf (Čas.Č.spol.ent., 13/1916, p.20) a Fr.Pokorný (Čas.Č.spol.ent., 14/1917, p.110). Údaje o zajímavých druzích motýlů z lepidopterologické sbírky L.Kličky uvádí pod značkou (Klič.) J.v.Sterneck ve svém "Prodromu" (1929). MUDr.L.Klička sám publikačně činný v entomologii nebyl, své poznatky však ochotně sděloval a k publikaci předával jiným svým kolegům entomologům. Někteří autoři pojmenovali dr.Kličkovi k poctě řadu nově popsaných taxonů brouků jeho jménem. Jsou to: Mordellistena lateralis Oliv. a. kličkai Roub. (1910), Saprinus aeneus F. v. kličkai Lokay (1919), Neuraphes kličkai Mach. (1925), Sphenoptera kličkai Obenb. (1927), Coraebus kličkai Obenb. (1930), Leiopleura kličkai Obenb. (1937), Amara kličkai Jedl. (1928), Pterostichus kličkai Jedl. (1931), Chlaenius kličkai Jedl. (1931), Orthogonius kličkai Jedl. (1935) a jiné. Dipterolog Ant.Wimmer pojmenoval nový druh mouchy z Karlo-

va Týna Amaurosoma kličkai Wimm. (1937). Sbírka Coleopter MUDr.Ladislava Kličky v rozsahu 80ti krabic z oblasti střední Evropy, byla darována Entomologickému odd. Národního muzea v Praze, kde je uložena.

B i o g r a f i e :

Obenberger J.: Za Mudrem Ladislavem Kličkou. Čas.Čs.spol.ent.,34,1937,p.97-100

K L I K A Bohumil

nar. 28.II.1868 v Novém Bydžově - zemř. 1.II.1942 v Praze. Národnost česká. Spisovatel, překladatel, redaktor. Přírodovědec, zoolog, mykolog. Členem Klubu přírodovědeckého v Praze - činným od r.1887, zakládajícím od r.1932.

V letech 1878-1886 navštěvoval gymnazium v Novém Bydžově, kde maturoval s vyznamenáním. Po maturitě začal studovat lékařskou fakultu Karlovy univerzity v Praze, kde však z rodinných důvodů studium nedokončil. Přijal místo redaktora v nakladatelství J.R.Vilímka v Praze, později v nakladatelství Šimáčkově. Naposledy byl šéfredaktorem u nakladatelské firmy Šolc a Šimáček. V letech 1886-1894 se B. Klika zabýval zoologickými studiemi, hlavně výzkumem českých měkkýšů, o kterých napsal několik prací. Z němčiny přeložil známou knihu Karla Hagenbecka "O zvířatech a lidech" (Praha, 1914). Mykologií se začal zabývat po první světové válce a svůj zájem soustředil na výzkum českých břichatek (Gasteromycetes). Z oboru entomologie napsal práci o názvu "Mravenci, jejich život a práce" Nákl. F. Šimáčka v Praze, 1906

B i o g r a f i e :

Ottův slovník naučný Klika B., p.380 . Díl 14., Praha 1899

Masarykův slovník naučný Klika B., p.1018 . Díl 3., 1927

Naučná encyklopedie Klika B., p.380 . Díl III., sv.1., 1941

Pilát A.: Ke 100.výročí narození Bohumila Kliky. Čes.Mykologie,22,1968,p.149-151 uveden portret

K L I K A Josef

nar. 23.XII.1833 v Nesvačilech u Rožmitálu - zemř. 9.X.1873 v Kutné Hoře. Národnost česká. Středoškolský profesor. Přírodovědec, zoolog a botanik.

Nejprve se učil u svého otce učitele a pak chodil do obecné školy v Březnici. V r.1845 odešel studovat na akademické gymnazium v Praze,

kde v r.1853 studia ukončil. Na filosofické fakultě Karlovy univerzity si za studium zvolil přírodní vědy a studium tu ukončil v r.1856. Ve školním roce 1856-57 se stal suplujícím učitelem v Lokti. Odtud v r. 1858 nastoupil do Pardubic, kde jako profesor působil 14 let. 1.X.1872 byl jmenován hlavním učitelem v c.k. učitelském ústavu v Kutné Hoře. Byl velmi dobrým a horlivým učitelem a v oboru školství známým spisovatelem. Napsal řadu přírodovědeckých článků do různých časopisů a učebnici "Botanika pro vyšší třídy gymnasií a reálných škol" (1868). Vedle jiných přírodovědných oblastí se zabýval též entomologií, hlavně studiem brouků a motýlů, kdy získané poznatky uplatňoval ve své pedagogické práci. Na základě svých poznatků zpracoval pro školní účely "Přírodopis názorný pro školu i dům" v němž v nakladatelství I.L.Kobera v Praze, vyšly dvě části: I. Motýlové, soustavný popis motýlů ve střední Evropě, zvláště v Čechách žijících (1870), II. Brouci, soustavný popis brouků ve střední Evropě, zvláště v Čechách žijících (1873). Bylo to celkem 15 sešitů - 6 sešitů motýlů a 9 sešitů brouků s podrobným popsáním velké většiny do té doby z Čech známých druhů těchto hmyzích řádů.

Biografie:

Anonym: Úmrtí - Josef Klika, Vesmír, 3., 1874, p.11

K L Í M A Antonín, JUDr.

nar. 11.VIII.1871 v Praze - zemř. 9.IV.1941 ve Vídni.
Národnost německá. Právník, ministerský úředník. Entomolog-koleopterolog. Člen entomologické sekce Fysiokratické společnosti v Čechách (Gesellschaft für Physiokratie in Böhmen).

Po ukončení právnických studií vstoupil do státní služby jako c.k. ministerský koncipista ve Vídni. Dále byl činný jako sekretář a později generální sekretář vídeňského muzea pro průmysl a řemesla. Po roce 1918 byl jmenován do funkce ministerského rady rakouského ministerstva obchodu. Po svém odchodu do výslužby byl dále činný jako úředník v soukromé bance. V entomologii se dr.Klíma věnoval studiu brouků (Coleoptera), specielně jako znalec drabčíků (Staphylinidae). Velmi často navštěvoval Čechy, zvláště Prahu a jako člen Fysiokratické společnosti byl ve styku s řadou českých i německých entomologů, s jejichž přispěním sestavil a v r.1902 vydal Seznam českých brouků (Catalogus insectorum faunae bohemicae, VI. Brouci-Coleoptera). Tento seznam,

který byl vydán česky i německy, byl pouhým jmenným výčtem bez jakýchkoliv dat o lokalitách, sběratelích a jiných údajů. V letech 1902-1904 byl Klíma v písemném styku s německým entomologem prof. Dr. Lucas von Heydenem ve Frankfurtu nad Moh. Klímovu sbírku palearktických Staphylinidů v r. 1928 získal Dr. O. Scheerpeltz.

B i o g r a f i e :

Sachtleben H.: "Aus der entomologischen Welt" - Dr. Anton Klima. Arbeiten über morphologische und taxonomische Entomologie, Bd. 9., 1942, p.65.

K L I M E N T Josef

nar. 6.IV.1859 v Chlumci n. Cidl. - zemř. 11.III.1927 v Havlíčkově Brodě. Národnost česká. Učitel, ředitel školy. Přírodovědec, entomolog-koleopterolog. Od r. 1900 členem Klubu přírodovědeckého v Praze. V letech 1921-1926 je za ČSR uveden v Entomologische Adressbuch A. Hoffmana, Vídeň.

Maturoval 19.6.1880 na učitelském ústavu v Praze. Po maturitě nastoupil jako učitel na školu v Žehuni. V letech 1884-1887 učil na školách v Nymburce a v Polné. 7.12.1887 byl přeložen na měšťanskou školu v Německém (Havlíčkově) Brodě, kde byl 10.3.1919 jmenován ředitelem. Zároveň byl ustanoven ředitelem Živnostenské školy pokračovací. Působil též jako dlouholetý jednatel Hospodářského spolku a redaktor Zpráv hospodářských v Německém Brodě, čímž se zasloužil o povznesení venkova Českomoravské vysočiny. V entomologii se zabýval studiem a sběrem brouků (Coleoptera), jejichž průzkum prováděl v okolí míst svých služebních působišť, nejvíce na Německobrodsku a jiných místech Českomoravské vysočiny. Napsal a v roce 1899 vlastním nákladem vydal naši první větší knihu o broucích "Čeští brouci". (Dílo o broucích Čech, Moravy a Slezska. Přírodopis brouků střední Evropy). V knize uvedl 251 čeledí, 1002 rody a 5181 druhů (včetně odrůd a odchylek). Kniha obsahuje 2481 vyobrazených brouků na 46 barvotiskových tabulích, které umělecky dokonale a vědecky přesně vytvořil entomolog a malíř prof. V.Zoufal z Prostějova. Kliment se snažil pro všechny v knize uvedené brouky najít a vymyslet česká jména, která kromě několika vžitých lidových názvů (drabčík, střevlík, kovařík apod.) byla vytvořena uměle a násilně, jsou nevhodná a nepoužívají se. Přesto i tak je třeba tuto Klimentovu práci ocenit.

Postavil se do čela těch českých přírodovědců, kteří ve své době chtěli dát naší přírodovědě základní díla v mateřském jazyce a z tohoto hlediska je třeba jeho odvážný čin hodnotit kladně.

B i g r a f i e :

Ottův slovník naučný nové doby (Kliment J., p.554). Dodatky Dílu 3., sv. 1. Praha 1934.

K L O S Rudolf, PhMr.

nar. - zemř. před r.1929 v Kroisbachu u Štyr. Hradce. Národnost německá. Lékárník. Entomolog amatér, lepidopterolog. Vystudoval farmacii. V letech 1889-1892 působil jako lékárník v Sangerbergu u Mariánských Lázní (dnes obec Prameny v okrese Cheb). Později přesídlil a vedl lékárnu v Kroisbachu u Štýrského Hradce.

V období svého pobytu v Čechách prováděl lepidopterologický průzkum na Karlovarsku, v okolí Mariánských Lázní a v okolí svého působiště Sangerbergu. Odtud poskytl J.v. Sterneckovi seznam 124 nasbíraných druhů motýlů pro jeho "Prodromus" (1929). Rudolf Klos byl specialistou motýlů rodu Eupithecia Curt. (= Tephroclystia Hübn.), jehož některé druhy zjistil ve zkoumaných územích jako nové pro Čechy. V r. 1916 napsal práci "Eupithecia callunae Spr." (Zeitschr. öst. Ent. Ver., I., 1916, p.26). Údaje o jeho sbírce nejsou známy.

K L U G Eugen

nar. 1811 v Mohelnici - zemř. 16.VIII.1900 v Olomouci.
Národnost německá. Duchovní, kněz. Entomolog amatér-koleopterolog.
V r. 1871 uváděn jako člen entomologického spolku ve Štětíně.

Vystudoval theologii a v r. 1834 byl vysvěcen na kněze. Byl dómským farářem chrámu v Olomouci.

V entomologii se věnoval studiu brouků (Coleoptera). Od druhé poloviny minulého století prováděl koleopterologický faunistický průzkum v okolí Olomouce a zaměřoval se na průzkum výskytu vodních brouků, z nichž některé jeho nálezy z r. 1873 cituje A.Fleischer ("Přehled", p.56,57,58). O svých koleopterologických nálezech z Olomoucka v r. 1855 práci "Verzeichnis der in der Umgebung von Olmütz vorkommenden Käfer " (In: Program der Olmützer Oberrealschule für 1855).

B i o g r a f i e :

Remeš M.: Z dějin zoologie na Moravě. Věstník Přírodovědeckého klubu v Prostějově, 26., 1938-40, Prostějov 1940, p.3-10.

K N Ě Ž O U R E K Karel

nar. 7.XI.1857 v Městci Králové - zemř. 3.XI.1920 ve Žlebech. Národnost česká. Učitel, ředitel školy. Přírodovědec, botanig, ornitolog, entomolog. Od r. 1920 dopisující člen Národního muzea v Praze.

Nižší reálku absolvoval v Novém Bydžově a učitelský ústav v Praze, kde maturoval r. 1877. Prvá učitelská léta prožil v Městci Králové, odkud byl povolán v r.1883 za správce školy v Litošicích u Přelouče, kde působil do roku 1893. Od té doby do roku 1909 byl řídícím učitelem na dvoutřídní škole ve Starkoči u Čáslavi. V období let 1909-1919 působil jako řídící učitel ve Žlebech, kde také odešel do výslužby.

Prvořadý přírodovědecký zájem projevoval Kněžourek o ptactvo (ornithologii) a na základě svých poznatků a znalostí o české avifauně napsal dvoudílný "Velký přírodopis ptáků" I.(1910), II.(1912). Vedle ornitologie se však živě zajímal též o botaniku a z entomologie pak zvláště o škodlivý hmyz. Byl spolupracovníkem přírodovědeckého časopisu Vesmír, psal do časopisu Lověna a patřil k prvním spolupracovníkům časopisu Příroda. Řadu článků také otiskl v loveckých a lesnických časopisech redaktora J.V. Rozmary. Z článků zabývajících se entomologickými tématy je možno jako příklad uvést: "Které druhy ptáků měly podíl na hubení larev mola modřínového (Coleophora laricella Hbn.) a do jaké míry to činily ?" (Háj, 1982), "Studie o hospodářském významu hmyzožravého ptactva" (Vesmír, 1904-5), "Nové pokusy s chovem bourců" (Vesmír, 1906), "O letošních škůdcích ovocných stromů" (Vesmír, 1907), "Jmelí a živočišstvo" (Háj, 1908), "Drvopleň vrbový" (Příroda, 1919-20) aj.

B i o g r a f i e :

Maximovič R.: Karel Kněžourek, Věda přírodní, 2.,1921, p.70-71.
Kokeš O.: Půl století od smrti Karla Kněžourka. Živa, 19.,1971, p. 181-182.

Bibliografie:

Pfeffer A.: Bibliografie entomologického písemnictví Čech, Moravy a Slezska od r.1800-1940. (Kněžourek K., p.260,271,312). Čas. Čs. spol. ent., 47., č.4., 1950.

K N I R S CH Eduard, MUDr.

nar. 1869 - zemř. 1955.

Národnost německá. Zubní lékař, stomatolog. Entomolog amatér-koleopterolog. Členem Čs. spol. ent. od r.1921. V letech 1921-1930 je za ČSR uveden v Entomologen Adressbuch A. Hoffmanna, Vídeň.

Žil a působil jako zubní lékař v Kolíně nad Labem, odkud v r.1938 přesídlil do Rakouska a žil v Baden bei Wien.

Entomologií se zabýval velmi aktivně. Studoval a sbíral zástupce čeledi Carabidae a svůj zájem speciálně věnoval též cavernicolním a terricolním Coleopterám. Sbíral též palearktické zlatohlávky (Cetoniidae), roháče (Lucaniidae) a mrchožrouty (Silphidae). V Čechách prováděl sběry hlavně ve východočeské oblasti (Kolínsko, Kuks u Dvora Králové, v okolí Dymokur a jinde). Často podnikal sběratelské exkurze do zahraničí, z nichž možno uvést v r. 1924 zájezd do Srbska a Bulharska, v r. 1925 do Kraňska a Korutan, v r. 1926 rozsáhlou exkurzi napříč Dalmácií a Hercegovinou a v r. 1935 do severní Itálie. V r. 1928 navštívil ke studijnímu pobytu entomologické sbírky muzea ve Vídni. MUDr. Knirch měl také bohatou publikační činnost. Četně příspěvků publikoval od r.1923 až do třicátých let v Časopise Čs. spol. ent. Pro příklad možno jmenovat práce: "Pheggomisetes nov. subgen. Trechorum cvecorum ex Bulgaria" (Čas. Čs. spol. ent.,1923), "Ein neuer Trechus aus den Ostkarpathen. Trechus (Duv.) pauperculus" (Čas.Čs.spol.ent.,1924),"Některé nové Trechy subgen.Duvalius Delar. z oblasti jihozápadních Karpat" (Čas.Čs. spol.ent.,1925), "Čtyři nové subspecie druhu Haplotrechus pubens Bedel a nový Aphaenopidius" (Čas.Čs.spol.ent.,1926), "Pět nových slepých Trechinů" (Čas.Čs.spol.ent.,1927), "Noví zástupci slepých Silphidů ze západního Srbska" (Čas.Čs.spol.ent.,1927), "Coleoptera nova subterranea (Čas.Čs.spol.ent.,1928), "Nový slepý Carabid z Makedonie" (Sbor.ent. odd.N.M. Praha,1930), "Dvě nové Bathysciinae sbírané Dr.Rambouskem v Makedonii" (Čas.Čs.spol.ent.,1931) a jiné. K poctě dr.Knirsche byly pojmenovány nové taxony brouků: Glyptomerus knirschi Ramb.(1928), Brachynus knirschi Jedl.(1931), Mecynorrhina machulkai v. knirschi Tesař

(1935). MUDr. Knirsch byl aktivním členem Československé entomologické společnosti a v období dvacátých a počátkem třicátých let velmi častým účastníkem jejích přátelských členských schůzek a různých akcí. Část sbírky Dr.E.Knirsche je od r.1955 deponována v Naturel History Museum Chicago - USA. (cit.: H.Sachtleben: "Dodatky") Nachträge zu "Walther Horn und Ilse Kahle: Über entomologische Sammlugen" S.137). In: Beiträge zur Ent.,Bd.11.,1961).

K O B L Í Ž E K Bořivoj

nar. - zemř. I.1949.
Národnost česká. Státní zaměstnanec. Entomolog amatér. Členem Čs.spol. od r. 1930, zakládajícím členem od r. 1944.

Působil jako vrchní revident čsl. stát.drah. Od r. 1930 byl ve výslužbě a žil v Kařezu u Zbiroha, odkud v r. 1939 přesídlil do obce Dobřív u Rokycan. Od r. 1948 bydlel ve Vraném n.Vlt. u entomologa Theodora Krásy.

V entomologii se zabýval sběrem a studiem brouků (Coleoptera) i motýlů (Lepidoptera). Sběry a faunistický průzkum prováděl na Plzeňsku, Rokycynsku, v okolí Zbiroha, v Povltaví a v pražském okolí. Další údaje o entomologické činnosti a sbírce nebyly zjištěny.

K o Č Í Karel (Kotschi, Kocsi)

nar. 17.1.1879 ve Svojšicích, okr. Kolín - zemř. 7.XII.1956 Vrbové. Národnost česká. Lesník, revírník. Entomolog amatér-koleopterolog. Od r. 1914 uveden jako člen Přírodovědeckého spolku Trenčanské župy. V letech 1921-1926 za ČSR uveden v Entomologen Adressbuch A.Hoffmanna, Vídeň.

Obecnou školu vychodil ve Svojšicích, měšťanku v Kouřimi. Zvolil si povolání lesníka, proto 3 roky pracoval jako lesní praktikant. Po ukončení praxe absolvoval lesnickou školu v Aggabachu v Rakousku. Na základě doporučení školy pracoval od r.1898 jako lesní adjunkt ve Staré Bystrici na panství hraběnky d´Harcourtové (v letech 1898-1902) V r.1902 byl ustanoven revírním lesníkem při lesním úřadě v Selci (1902-1908). V r.1908 nastoupil na lesní správu Omšenie u Trenč.Teplic (1908-1910) a do Mnichové Lhoty (1910-1912). Z těchto polesí přešel v r.1912 do Vrbového, kde jako nadlesní pracoval až do svého odchodu do výslužby v r.1950.

Kdy se K.Kočí začal věnovat aktivně entomologii není přesně zjištěno. Podle údajů z lokalitních štítků v jeho sbírce to bylo asi okolo r.1902. Entomologické sběry a faunistický průzkum prováděl na území severozápadního Slovenska, tj. v místech svých pracovních působišť a jejich okolí (Stará Bystrica, Selec, Omšenie, Mnichova Lhota, Vrbové), čímž velmi podstatně přispěl k výzkumu entofauny širšího okolí Trenčína. Kočí podnikl též sběratelskou exkurzi do Bosny, kde sbíral v okolí Ilidže. Byl ve styku s entomology z Přírodovědeckého spolku Trenčanské župy a poskytoval jim nejen údaje ze svojí koleopterologické sbírky a vyměňoval s nimi materiál, ale sbíral pro ně materiál i z jiných hmyzích řádů. Velice úzká byla jeho spolupráce s Dr.K.Brančíkem, kterému poskytl podkladový materiál k jeho pracím z let 1906, 1908 a 1910 o broucích bývalé Trenčanské župy. V pracích z let 1908 a 1910 Brančík cituje Kočího nálezy u 133 druhů brouků. Mimo to sbíral Kočí pro Brančíka také dipterologický materiál a poskytl mu údaje k 66ti druhům dvoukřídlých. Dalšími entomology se kterými Kočí úzce spolupracoval byli J.Laco z Bratislavy, MUDr. A.Fleischer z Brna a prof. J.Roubal z Banské Bystrice, kteří jeho údaje uváděli ve svých koleopterologických publikacích, zejména v katalozích a seznamech brouků ČSR (Laco J.: Chrobákoveda, 1928, Fleischer A.: Přehled brouků fauny ČSR, 1927-30, Roubal J.: Katalog Coleopter Slovenska a Podkarpatska I.II.III., 1930-41). Rovněž s koleopterologem Ing. V.Machulkou v letech 1924-1934, kdy působil v Košicích, měl K.Kočí dobrou spolupráci a Machulka v několika svých pracích (1926,1929 a,b, 1931) rovněž publikoval údaje z jeho materiálů.

JUDr.L.Heyrovskému poskytl údaje o tesaříčích pro jeho Seznam čs. tesaříků (Cerambycidae) z r.1930. Kočí vyměňoval materiál též s řadou našich i zahraničních entomologů z nichž možno jmenovat: K.Brančíka, J,Laco, V.Zoufala, R.Hubera, K.Singera, A.Hauke, N.Sacharova, E.Bokora, A.N.Kirisčenka aj. Byl ve styku a materiál vyměňoval i s nejvýznamnějším evropským koleopterologem E.Reitterem. Karel Kočí napsal v r.1910 pouze jedinou entomologickou práci o názvu "Im neuen Revier - Coleopterologische Skizze". (Trencsénvárm.Term.Tudd.Egy. Évk., 31-33., 1910). V této práci uvádí vedle běžných údajů některé pozoruhodné nálezy z okolí Trenčanských Teplic. Jinak výsledky své entomologické činnosti nepublikoval, ale předával je k publikaci jiným entomologům, čímž jeho významná zjištění nezanikla. Ke Kočího

poctě byly některé nově popsané taxony brouků pojmenovány jeho jménem. Jsou to: Sipalia kocsi Bernh. (1910), Cortodera humeralis Schall. a. kočíi Fleisch., Rosalia alpina L. a. kočíi Fleisch. (1922), Cephenium slovenicum v. kočíi Mach. Koleopterologická sbírka K.Kočího obsahuje 8.840 exemplářů a je od r.1963 uložena ve Slovenském národním muzeu v Bratislavě.

B i o g r a f i e :

Okáli I.: Prírodovedný spolok župy Trenčianskej a jeho prínos k entomologickému výskumu Slovenska. (Kočí K., p.31). In: Zborník referátov zo seminára k 100.výročiu založenia Prírodoved.spol.župy Trenč. a múzea v Trenčíne. 1977, p.24-37.

Okáli I.: Karol Kočí (1879-1956). Acta Rer.natur.Mus.nat.slov., Bratislava. Vol.27., 1981, p.187-191.

K O Č M Í D Václav, RNDr.,CSc.

nar.12.1.1923 v Praze - zemř. 21.VII.1966 v Praze.
Národnost česká. Biolog, výzkumný pracovník, rostlinolékař a entomolog.

Vystudoval reálné gymnazium v Praze na Smíchově. Po maturitě, v období německé okupace, krátce pracoval ve Výzkumných ústavech zemědělských v Praze. V roce 1945 vstoupil na přírodovědeckou fakultu Karlovy university, kde dokončil studia v roce 1949. Od r. 1947 pracoval ve Výzkumném ústavu cukrovarnickém v Praze, kde byl přímým spolupracovníkem Doc.dr.ing. M.Drachovské, po jejíž smrti byl pověřen vedením výzkumného biologického oddělení. V r.1964 obhájil na Vysoké škole chemicko-technologické kandidátskou disertaci na téma "Ovlivnění technologické hodnoty cukrovky cerkosporou (Cercospora beticola Sacc.)" a získal titul kandidáta věd. Ve své výzkumné činnosti věnoval pozornost téměř všem významným škodlivým činitelům cukrovky. Zabýval se virovými chorobami cukrové řepy a jejich přenašeči, zvláštní pozornost věnoval studiu škodlivosti mšice makové a sítěnky řepné. Dále se zabýval účinností půdních desinfekcí na meločlence čárkovitého a na larvy škůdců žijících v půdě, především larvy kovaříkovitých. V letech přemnožení makadlovky řepné a housenek můry gama na cukrovce věnoval velkou pozornost také těmto hmyzím škůdcům a podílel se na vypracování účinných opatření proti nim. Z části věnoval svou pozornost také fytopatologickým otázkám, hlavně studiu možnosti ochrany cukrovky proti některým mykózám, zvláště proti cerkospoře a řepným hnilobám. Ji-

nak převážná část jeho výzkumné činnosti spadala do oblasti aplikované entomologie. Sem také byla hlavně zaměřena jeho publikační činnost. Většinu svých prací uveřejnil ve spolupráci se svými nejbližšími spolupracovníky. Celkem se podílel na pěti knižních publikacích, uveřejnil 46 vědeckých a odborných studií a řadu popularizačních článků o ochraně cukrovky proti škodlivým činitelům. Nadšení pro práci v entomologii patřilo k význačným Kočmídovým vlastnostem. Vedle služební činnosti na výzkumu hmyzích škůdců, byl jeho osobní zálibou faunistický výzkum samotářských včel v ČSSR, jejichž aktivním sběrem získal několik zajímavých a nových nálezů vzácných druhů v českých zemích.

B i o g r a f i e :

Anonym : Za CSc. Václavem Kočmídem. Listy cukrovarnické, 82.,č.8, 1966, p.

Skuhravý V.: Zemřel RNDr. Václav Kočmíd, CSc. Živa, 14.,1966, p.221.

Šedivý J,: Památce Václava Kočmída, CSc. Ochrana rostlin-Sborník ÚVTI, 3., 1967, p. 155-156.

B i b l i o g r a f i e :

Smetana O.: Entomologická bibliografie Československa 1951-1960. (Kočmíd V., p.159, 166). Academia, Praha 1969.

Cukrovarnické listy, r.82., č.8, 1966.

K O D Y M Filip Stanislav, MUDr.

nar. 1.V.1811 v Opočně - zemř. 4.X.1884 v Šárce u Prahy. Národnost česká. Lékař, národní buditel, spisovatel, zemědělský novinář, včelař.

Vystudoval gymnazium v Hradci Králové a odešel studovat na lékařskou fakultu do Vídně, kde v roce 1838 získal doktorát mediciny. V letech 1839-1842 působil jako praktický lékař v Mikulášovicích u Rumburka. V r. 1842 se přestěhoval do Prahy, kde zakoupil v Horní Šárce usedlost Fišerku. Zde pak žil a působil do konce života. Jeho láska a vztah k přírodním vědám jej vedly k úspěšné literární práci, které k povznášení českého lidu zasvětil celý život. Byl v úzkém styku s přírodovědci J.S.Preslem a K.S.Amerlingem, s nimiž společně působil v oboru přírodních věd na uvědomování a vzdělávání svého národa.

Z entomologického hlediska F.S.Kodym psal do hospodářských časo-

pisů články o škodlivém hmyzu a jím způsobených škodách, např. "Hájení užitečných zvířat, nejlepší ochrana proti škodám od hmyzu a myší" (Vlast.hospod.spol., 1860, Praha). Nejvíce průkopnické práce však udělal pro praktické české včelařství, kde se zasloužil o rozšíření chovu včel v úlech s pohyblivým dílem. V r.1857 a 1863 vydal spis "Kniha včelařská hlavně dle Dzierzona" a v r.1858 překlad knihy polského autora Juliana Luběneckého "Včelaření v úlech Dzierzonských".

B i o g r a f i e :

Doucha F.: Filip Stanislav Kodym. Příspěvek k životopisům. Časopis Národního muzea, 31., 1857, p.597.

Anonym: MUDr. Filip Stanislav Kodym, velezasloužilý spisovatel český. Vesmír, 14., 1885, p.9.

Ottův slovník naučný (Kodym F.S., p.498-499). Díl 14., 1899, Praha.

Navrátil M.: Almanach českých lékařů. (Kodym F.S., p.144-145). Nákl. vlastním, 1913, Praha.

Reich E.: Památce Dr. Filipa St.Kodyma - průkopníka zeměděl.pokroku a povznesení českého venkova. Věstník Českého zeměd.musea, 13., 1940, p.6-12.

Nepraš J.: České včelařství (Kodym F.S., p.320). SNZ Praha, 1971.

Slavětínský M.: F.S.Kodym, šiřitel zemědělského pokroku. Včelař, 24., 1971, p.263.

K O D Y M Odolen, Prof., RNDr., DrSc.

nar. 14.IV.1898 v Praze - zemř. 3.VII.1963 v Praze.

Národnost česká. Universitní profesor, doktor mineralogicko-geologických věd, geolog. Entomolog amatér - koleopterolog. Členem Čs.spol. ent. od r. 1934,zakládajícím členem od r. 1944. Činným členem Klubu přírodovědeckého v Praze od r. 1917, zakládajícím od r. 1920.

Střední školu studoval na pražském Jiráskově gymnaziu a na reálném gymnaziu v Praze 2. - Truhlářská ul., kde 4.7.1917 maturoval. Poté se věnoval studiu přírodních věd na Karlově univerzitě a na ČVUT v Praze. Láska k přírodě a k přírodním vědám byla Kodymově rodině vlastní. Proto se mladý O.Kodym již v nejútlejším věku všímal přírody kolem sebe a čerpal z tradice svého děda MUDr. F.S.Kodyma. Dalšího znamenitého základu pro studium přírodních věd se mu dostalo na střední škole od profesorů přírodopisu Fr.Bayera, R.Dostála, A.Brožka a V.Rosického. V roce 1921 ukončil vysokoškolské studium a byl promován na doktora pří-

rodních věd. V r. 1924 nastoupil do služeb Státního geologického ústavu v Praze a působil tu nepřetržitě až do r. 1964, kdy byl jmenován řádným profesorem přírodovědecké fakulty Karlovy univerzity pro obor geologie. Vedle geologie a problematiky ochrany přírody věnoval O.Kodym ve volném čase aktivně svůj zájem entomologii. Při svých častých návštěvách geologicky významných území českých zemí, Slovenska i bývalé Podkarpatské Rusi se věnoval faunistickým koleopterologickým výzkumům, nejčastěji společně s geologem Dr. A.Matějkou. Ve třicátých letech sbíral v oklí Volové (1932) a Jasiny (1934) na Podkarpatské Rusi a mnohých lokalitách slovenských (např. Gbely, Humenné, Plavecký Sv.Mikuláš, v pásmu Malé Fatry na Chlebu, u Kralovan a jinde). Kodymovy sběry Chrysomelid ze slovenských lokalit cituje J.Roubal v Kat.Col. III. Sbíral však i pražském okolí, např. v r. 1936 Praze-Hlubočepích, kde zjistil nový druh Carabida Amara kodymi Jedl. V r. 1941 sbíral v Chřibech. Zahraniční výzkumnou entomologickou cestu podnikl v červnu r. 1937 společně s Dr. A.Matějkou a Dr. C.Purkyněm do pohoří Golešnica v jižní Jugoslavii. K poctě Dr.O.Kodyma pojmenovali někteří autoři nově popsané taxony brouků jeho jménem. Jsou to: Strangalia attenuata L. s. kodymi Heyr. (1935), Amaeodera taeniata F.v. kodymi Obenb.(1935), Trichius sexualis Bed. s. kodymi Tesař (1935), Amara kodymi Jedl. (1936), Molops kodymi Mařan (1939), Mylabris kodymi Mařan (1944). Sbírku brouků prof.dr.O.Kodyma v 83 krabicích v roce 1948 zakoupilo Národní muzeum v Praze, kde je uložena (cit. O.Štěpánek: 150 let zoologie N.M. v Praze. Čas.Nár.muz., Odd.přír., r.138-39, 1969-1970, p.122).

B i o g r a f i e :

Kulturní adresář ČSR - II.roč. (Kodym O., p.244). Praha, 1936.

Kamarád L.: Profesor Odolen šedesátníkem. Ochrana přírody, 13.,1958, p. 79-80.

Svoboda J.: Univ.prof.dr. Odolen Kodym šedesátiletý. Věstník ÚÚG., 33., 1958, p.145-149.

Naučný geologický slovník, Díl II., N-Ž (Kodym O., p.726). Nakl.ČSAV, Praha, 1961.

Veselý J.: Univ.prof.dr. Odolen Kodym, DrSc. Ochrana přírody, 18., 1963, p. 163.

K O H N Franz Gerhard, MVDr.

nar. - zemř.

Národnost německá. Zvěrolékař. Entomolog amatér-koleopterolog. V letech 1926-1930 uveden za ČSR v Entomologen Adressbuch A.Hoffmann, Vídeň. V r. 1928 uveden v seznamu členů Entomologen-Bund für Tchechoslowakische Republik in Teplitz-Schönau.

Žil v Tuhnicích u Karlových Varů, kde působil jako úřední zvěrolékař. V entomologii se věnoval studiu brouků (Coleoptera), které sbíral převážně na Karlovarsku. Věnoval však pozornost i dvoukřídlému hmyzu o čemž svědčí jeho publikovaná dipterologická práce z Karlovarska "Das Rind als Nebewirt der Hirschlausflige (Lipoptena cervi L.)", Lotos, 72., 1924, p.207-208. V Karlovarskému muzeu mají uloženo torzo Kohnovy vytištěné, ale nezveřejněné knihy, přibližně z let 1939-1945 o názvu "Die Tierwelt", edice Heimatkunde des Karlsbader Bezirkes. Více o osobě MVDr. F.G.Kohna a jeho entomologické činnosti není známo.

K O H O U T E K Josef

nar. - zemř.

Národnost česká. Zaměstnanec státních drah. Koleopterolog, lepidopterolog, obchodník s hmyzem. V r. 1921 je za ČSR uveden v Entomologen Adressbuch A.Hoffmanna, Vídeň.

Žil a pracoval jako železniční úředník v Přerově na Moravě. Zabýval se prodejem, koupí i výměnou brouků a motýlů, zvláště exotů. Korespondoval ve všech hlavních světových jazycích i v esperantu.

K O L E N A T Ý Bedřich Anton, Prof., MUDr.

nar. 12.IX.1812 v Praze - zemř. 17.VII.1864 na Předědu v Jeseníkách. Národnost česká. Přírodovědec, lékař, vysokoškolský profesor, geolog, botanik a zoolog. Od r. 1848 zakladatel a člen přírodovědeckého spolku Lotos v Praze. Člen Královské české společnosti nauk.

Vystudoval lékařskou fakultu v Praze a již v době studií se zabýval přírodními vědami, hlavně botanikou a entomologii. Nejprve se stal asistentem botaniky na pražské universitě a v r. 1842 odešel do Ruska, kde obdržel místo asistenta zoologie při petrohradské akademii nauk. Z podnětu této akademie vykonal tříletou průzkumně-přírodovědnou cestu na Kavkaz a do sousedních oblastí, odkud přivezl bohaté zoologické a botanické sběry. V r. 1845 se Kolenatý vrátil do Prahy a habitoval se zde na univerzitě jako soukromý docent přírodopisu. V bouřlivém

roce 1848 byl činný v pražské akademické legii, účastnil se též jedné z pražských deputací do Vídně a po svatodušních událostech byl i vězněn. Po propuštění z vězení suploval Kolenatý přednášky z mineralogie a zoologie na pražském polytechnickém ústavu a byl i profesorem přírodopisu na malostranském gymnziu. Koncem roku 1849 byl jmenován profesorem přírodopisu a technologie na brněnské technice, kde svými sběry značně rozšířil přírodovědecké, zvláště mineralogické sbírky ústavu. Po příchodu na Moravu se začal zabývat přírodovědeckým průzkumem řady oblastí, hlavně na Znojemsku, Mikulovsku, v okolí Brna, na Tišnovsku, v Moravském krasu, v okolí Zábřehu a Kunštátu. Velmi se zasloužil o přírodovědecké prozkoumání Jeseníků, zvláště masivu Pradědu.

V zoologii se Kolenatý věnoval soustavnému studiu netopýrů, v entomologii zaměřil pozornost na různé hmyzí řády (Coleoptera, Hymenoptera, Diptera, Trichoptera, Dermaptera, Neuroptera aj). a studoval též pavouky (Araneidae). Napsal přes 50 entomologických prací z nichž mnohé publikoval ve spisech Královské České společnosti nauk, vídeňské akademie, vídeňského zoolog. a botanického spolku a v časopisech Stettiner ent.Zeitung a Wiener ent. Monatschrift. Řadu svých prací uvedl též ve spisech petrohradské a moskevské akademie či moskevské přírodovědecké společnosti. Známá je Kolenatého práce z výzkumu Jeseníků "Naturhistorische Durchforschung des Altvatergebirges" z r. 1858, ve které chtěl podat celkový obraz zoologických poměrů ve Slezsku. Snažil se obsáhnout celou zvířenu a nemohl proto hlouběji proniknout do speciálních systematických problémů. Později doplnil své výzkumy Pradědu a Jeseníků ještě pracemi "Einige neue Insecten vom Altvater" (1860) a "Entomologische und botanische Notizen vom Altvatergebirge" (1861). V letech 1834-1863 byl v aktivním písemném styku s kustodem c.k. zoologického kabinetu ve Vídni Johanem Angelo Ferrarim. Rovněž o entomologii českého muzea se Kolenatý zasloužil, protože jeho koleopterologická sbírka z prvé poloviny 19.století se stala spolu s několika jinými sbírkami té doby, základem entomologických sbírek Národního muzea v Praze (cit.: Štěpánek O.: Stopadesát let N.M. v Praze Č.Nár.muz., Odd. přír. 138-139, 1969-1970, p.12, 25, 30 a Obenberger J.: O ent.sbírkách N.M. v Praze. Věst.Čs.spol.ent. za r. 1930, p.XIII-XIV).

B i o g r a f i e :

Wurzbach C.: Biographische Lexikon, 12., 1864 (Kolenatý B., p.316-319). Lotos, 16., 1866 (Kolenatý B., p.176), Lotos, 20.,1870 (Kolenatý B., p.87).

Ottův slovník naučný (Kolenatý B., p.548). Díl 14.,1899, Praha.
Maiwald V.: Geschichte der Botanik in Böhmen 1904 (Kolenatý B., p.189).
Navrátil M.: Almanach českých lékařů (Kolenatý B., p.146-147), Praha 1913.
Wenzelides: Kolenati Friedrich, Prof.,Dr. Heimatgeschichte, Bd.III., 1922, p.86-87.
Remeš M.: Dr. Bedřich Kolenatý. Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci, 49., 1936, p.105-106.
Skutil J. (j.Sk.): O hrobě Friedr.Kolenatého v Malé Morávce u Bruntálu. Zprávy SLUKO č.44., Olomouc, 1955, p.5-6.
Kettner R.: Bedřich Kolenatý (1812-1864). Časopis pro miner. a geol., 7.,1926, p.452.
Příruční slovník naučný (Kolenatý-Kolenati Friedrich, p.533). Sv.II., G-L, NČSAV, Praha 1963.
Gaisler J.: Sto let od smrti prof.dr. Friedricha A.Kolenatiho. Zoolog. listy, 13., 1964, p.284-285.
Němec J.: Výročí českého přírodovědce (Dr.Bedřich Kolenati). Vesmír,43., 1964, p.347.
Flasar J.: Prof.Dr.Friedrich Kolenati. K stému výročí úmrtí vynikajícího českého přírodovědce. Práce Odb.přír.Věd.vlastiv.úst. Olomouc, č.5., 1965, p.1-27.
Žampach F.M.: Prof.dr.B.Kolenatý zapomenutý český spisovatel. Lidé a země, 14., 1965, p.51-55.
Skutil J. (jSk.): Z Kolenatého cesty po Moravském krase v r. 1850. Vlastivědná ročenka okres.archivu Blansko, 1., 1967, p.31.
Aku.: Jubileum význačného přírodovědce Bedřicha Kolenatého. Brněnský večerník z 10.8.1972, p.2.
Slavětínský M.: Prof.Med.Dr.Friedrich Anton Kolenati, největší český zoolog v polovině minulého století. Vnitřní lékařství, 18., 1972, p.1209-1210.
Flasar J.: Stručné životopisy slavných přírodovědců. Friedrich Anton Kolenati. Vesmír, 51., 1972, p.190.
Dyk V.: Kolenatiho průkopnický výzkum Praděděkého masivu. Zpravodaj Vlast.úst.Olomouc, 163., 1973, p.32-33.
Koleška Z.: Entomologie v historii pražské Vysoké školy zemědělské (Kolenatý B., p.176-177). Sborník Vysoké školy zeměď.v Praze. Fak. agro., Řada A., 1975.

B i b l i o g r a f i e :

Index Literatura Entomologicae, Ser.I., Bd.2., 1928, p.653-655.

Rozkošný R.: Bibliography of Diptera in Czechoslovakia 1758-1965.(Kolenatý B., p.88-89). Universita J.E.Purkyně Brno, 1971.

Pfeffer A.: Bibliografie entomologického písemnictví Čech, Moravy a Slezska od roku 1800-1940. (Kolenatý B., p.245). Čas Čs.spol.ent. 47., 1950.

K O L U B A J I V Serhij, Ing.

nar. 22.VII.1896 v Nové Ušici na Ukrajině - zemř.III.1973 v Praze. Národnost ukrajinská (od r. 1938 se hlásil k národnosti české). Vědecký pracovník, odborník na úseku lesnické entomologie. Členem Čs.spol.ent. od r. 1944. Dále byl členem Čs. zoologické spol. a Čs.spol. pro vědy lesnické, veterinární a potrav. při ČSAV.

Základní školu vyšel v Nové Ušici a v období let 1912-1918 studoval na střední zemědělsko-průmyslové škole v Kamenci Podolském. V letech 1918-1920 absolvoval čtyři semestry přírodovědecké fakulty Kamenecké ukrajinské univerzity a v letech 1921-1922 přešel na přírodovědeckomatematickou fakultu Varšavské university. Vysokoškolské vzdělání zakončil v letech 1922-1927 studiem v Československu. 1. dubna 1929 nastoupil volontérskou praxi ve Státním výzkumném ústavu pro ochranu lesů v Praze, kde od 1.6.1930 začal pracovat jako pomocná vědecká síla. Působil tu postupně v pracovních funkcích odborného úředníka a samostatného vědeckého pracovníka až do 1.10.1958 kdy odešel do výslužby.

Entomologií se začal zabývat od r.1913 na střední škole a pak s určitými přestávkami pokračoval při svých vysokoškolských studiích až do roku 1927. Původně svou pozornost zaměřil na blanokřídlý hmyz (Hymenoptera), kde se nejvíce věnoval studiu čeledí lumkovitých (Ischneumonidae) a lumčíkovitých (Braconidae). V té době byl ve styku s předními odborníky blanokřídlého hmyzu, především s prof. F.Gregorem, který mu byl odborným poradcem a vyměňoval s ním lumky. Od r. 1929 se Kolubajiv pro potřeby činnosti lesnického ústavu zaměřil na četné další hmyzí druhy, především na hmyzí škůdce a jejich entomofágy. Vlastní entomologickou sbírku neshromažďoval. Veškerý hmyzí materiál, který determinoval ze zasílaných vzorků lesní praxe, ze sběrů členů ústavu na výzkumných cestách a z kontrolních odběrů v napadených lesních porostech, je uložen v centrální sbírce Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti ve Zbraslavi - Strnadech. Ing. Kolubajiv také publikoval četné odborné prá-

ce, především z oboru ochrany lesů a užité entomologie. Řadu prací napsal sám, některé s významnými spoluautory (prof. J.Komárkem, prof. A.Kalandrou, J.Kudlerem). Z knih možno uvést: "Naše nejškodlivější smrkové pilatky a boj proti nim" (SZN, 1952), "Užitečný hmyz a jeho význam pro ochranu lesů (SZN, 1954), "Pokrok v biologickém boji proti hmyzím lesním škůdcům" (ÚVTI, 1963). Časopisecké práce jsou četně uvedeny v lesnických, entomologických, zoologických i zemědělských periodikách a ve sbornících vědeckých prací Výzkumného ústavu lesního hospodářství. Pro příklad možno citovat: "Poznámky k biologii mnišky a jejích hlavních hmyzích parazitů" (Les.práce, 16/1937), "Výskyt vzácných Hymenopter v Československu" (Čas.Čs.spol.ent.,35/1938), "Příspěvek k biologii pilatky ryšavé - Diprion sertifer Geoffr." (Les.práce, 17/1938), "Příspěvek k poznání biologie některých druhů dravých ploštic z čeledi Miridae (Caspidae)" (Les. práce, 27.,1948), "Boj se smrkovými pilatkami pozemním a leteckým poprašováním a použitím aerosolů" (Lesnictví, 4/1958) a mnohé jiné.

B i b l i o g r a f i e :

Pfeffer A.: Bibliografie entomologického písemnictví Čech, Moravy a Slezska od roku 1800-1940.(Kolubajiv S., p.241, 268, 281, 284, 322, 342). Čas.Čs.spol.ent., 47., 1950.

Smetana O.: Entomologická bibliografie Československa 1951-1960. (Kolubajiv S., p.199-200, 203). Academia Praha, 1969.

Rozkošný R.: Bibliography of Diptera in Czechoslovakia 1758-1965. (Kolubajiv S., p.89). Universita J.E.Purkyně Brno, 1971.

K O M Á R E K Julius Miloš, Prof., PhDr.,člen korespondent ČSAV

nar. 15.VIII.1892 v Železné Rudě - zemř. 7.II.1955 v Praze. Národnost česká. Přírodovědec, zoolog, entomolog, prof. zoologie Karlovy university, prvý přednosta Státního výz. ústavu pro ochranu lesů (1922), zakladatel Entomologické laboratoře ČSAV (1954). Členem Čs.spol. ent. od roku 1913. Dále členem Čs. zoologické společnosti, Klubu přírodovědeckého v Praze, Královské společnosti nauk, Masarykovy akademie práce, Učené společnosti Šafaříkovy, Národní rady badatelské a Čs.akademie zemědělské.

V roce 1911 maturoval na gymnaziu v Klatovech a poté odešel na filosofickou fakultu Karlovy university studovat zoologii a botaniku, kde 28.11.1916 na podkladě předložené práce ze zoologie dosáhl titul dokto-

ra přírodních věd. Po krátkém údobí vojenské služby vyučoval na obchodní akademii v Praze II. a po první světové válce se počátkem roku 1919 vrátil na universitu jako asistent profesora dr. A.Mrázka. V r. 1919 se habilitoval ze zoologie na Karlově universitě a v r. 1922 z užité entomologie na Vysoké škole zemědělské a lesního inženýrství ČVUT v Praze. Věnoval se cele pedagogické práci, při které nezapomínal na badatelskou činnost a řešení výzkumné problematiky. V r. 1922 se stal přednostou nově založeného Státního výkumného ústavu pro ochranu lesů v Praze a v r. 1925 byl jmenován mimořádným a v r. 1932 řádným profesorem Karlovy university. Po uzavření vysokých škol v době německé okupace zůstal činný ve Státním výzkumném ústavu pro ochranu lesů, kde se stal ředitelem. Po osvobození v r. 1945 se vrátil na Karlovu universitu, vzdal se působnosti ve výzkumném ústavu a veškerou svou energii soustředil na vybudování nových zoologických pracovišť přírodovědecké fakulty.

Prof. J.Komárek se jako vědec vyznačoval rozsáhlými vědomostmi, kterými dovedl obsáhnout zoologii jako celek. Prokázal důkladné znalosti v morfologii, fysiologii, systematice, ekologii a zoografii. Jsou známy jeho studie o virech, červech, různých skupinách hmyzu, savcích a ptácích. Z velikých znalostí všeobecných vyrůstala i specializace v živočišné skupině ploštěnek (Turbellaria), kde byl uznáván za předního odborníka světového formátu. Rovněž studie o virové chorobě polyedrické u housenek mnišky, které vznikly ve spolupráci s prof. V.Breindlem byly dílem průkopnickým a dodnes jsou velmi často citovány. Souborné zpracování zoologie, kde jasnou, stručnou a přehlednou formou seznamoval s jednotlivými zoologickými obory, podal Komárek v učebnici "Všeobecná zoologie" (spolu s V. Breindlem), v V. a VI. díle knihy "Ilustrovaný život zvířat" (spolu s Breindlem, Jírovcem a Štorkánem) a ve stěžejním životním díle "Zoologie bezobratlých". V knize "Česká zvířena" ukázal, jak lze přístupným způsobem zvládnout mnohost živočišných druhů a přiblížit čtenáři ucelený obraz zvířeny jednotlivých živočišných biotopů naší vlasti. Ve vlastivědném průzkumu Čech ukázal při zpracování řádu jepic a v příspěvcích o vodulích, jak lze spojiti znalosti morfologie se systematikou a zoogeografií. Kromě zoologie jako vědy hlavní, vynikl prof. Komárek v užité entomologii lesnické, užité entomologii lékařské a v uplatňování zoologie při řešení řady otázek v myslivosti a rybářství. Zvláště významné Komárkovy práce vznikly v použité entomologii lesnické, kde se aktivně věnoval jak otázkám biologické

obrany, tak propracování možností technického způsobu boje proti lesním hmyzím škůdcům. Zpracováním otázky polyedrického onemocnění hmyzu ukázal na možnosti výhod a nevýhod biologického boje proti škůdcům. Propracováním všech podrobností při použití insekticidů k hubení škůdců pomocí letadel, ukázal na možnosti využití technických metod v našich poměrech. Výslednicí těchto rozsáhlých průzkumů byla kniha "Mnišková kalamita v letech 1917-1927". Po mnišce následovaly studie o dalších lesních škůdcích. Sledoval kůrovce, bejlomorku borovou, klikoroha, zavíječe modřínového, obaleče dubového, bource borového a jiné. Ve spojitosti s otázkou odumírání jedle upozornil na škody způsobené korovnicí jedlovou a obalečem jedlovým. Nezapomínal ani na dřeviny listnaté a sledoval škody způsobené pukrlicí lískovou na jasanech a poškození dřeva způsobené broukem hrbohlavem (Lyctus linearis Goeze). Důležité jsou rovněž práce o cizopasnících mnišky a hodnocení účinnosti ptactva v boji proti škůdcům v lesnictví a zemědělství. V lékařské entomologii si Komárek podrobně všímal rozšíření malarie v ČSR ve vztahu k rasám komárů rodu Anopheles Meig. O této problematice napsal spolu s V.Breindlem v r. 1940 práci "Anofelismus Čech a Moravy". Podobně důležitým přínosem se stala studie o střevních myiázách, kde prakticky vyhodnotil dosud známé případy způsobu života muších larev v zažívacím traktu člověka. Vřelý vztah k lesu a zoologický zájem přivedly prof. Komárka i k další činnosti - k výzkumu naší lovné zvěře, kde se od počátku snažil o dobré organizační podchycení myslivosti na pevném vědeckém podkladě. Z toho důvodu dal také v r. 1931 popud k založení výzkumného ústavu pro myslivost.

Od studentských let podnikal řadu zahraničních výzkumných cest po Evropě (1913 Kavkaz, 1914 Thracie, 1927 jižní Itálie a Řecko, 1930, 1933 Srbsko a Makedonie, 1936-1937 Rumunské Karpaty) a českou zoologickou vědu zastupoval na několika mezinárodních kongresech (1924 Paříž, 1926 Řím, 1927 Budapešť a Mnichov, 1929 Bělehrad a Stockholm, 1938 Berlín, 1947 Kodaň), kde navázal mnoho osobních styků s význačnými vědci, zúčastňoval se vědeckých diskuzí a zveřejňoval zajímavá vědecká sdělení. K jedinečným vlastnostem vědeckým, patřila u prof.Komárka i jeho schopnost organizační. Uplatnil jí již v r. 1925 při založení druhého ústavu zoologického na Př.f.KU, při založení výzkumného ústavu lesnického a po novém otevření vysokých škol v r. 1945 vytvořením ústavu fysiologického a hydrobiologického. Po založení Československé akademie věd přivedl kolektiv entomologů a v r. 1954 zorganizoval a založil En-

tomologickou laboratoř ČSAV, která se stala jádrem a základem pro dnešní Entomologický ústav ČSAV. Profesor Komárek byl za zásluhy o entomologickou vědu a o Čs.společnost entomologickou jmenovám jejím čestným členem. Ve výboru entomologické společnosti aktivně pracoval nepřetržitě v období let 1918-1930 a s malou přestávkou znovu od r. 1932 do r. 1945. Členům entomologické společnosti byl znám svou ochotou pomoci všem, kdo se k němu o pomoc obraceli v otázkách odborných i jiných záležitostech. Ve svém odborném literárním díle zanechal odkaz mnoha vědeckých i populárně vědeckých prací, které vyšly doma i v zahraničí. K poctě prof. Komárka byly jeho jménem pojmenovány nové druhy taxony hmyzu, z nichž jako příklad je možno uvést: Agrilus komáreki Obenb. (1924), Sphenoptera komáreki Obenb. (1926), Kanoldia komáreki Jedl. (1931) aj.

B i o g r a f i e :

Kulturní adresář ČSR - II.roč. (Komárek J., p.249). Praha, 1936.

Kratochvíl J.(-r-): Prof.Dr.Julius Komárek padesátníkem. Entomologické listy, 5., 1942, p.133-134.

Kratochvíl J.: Čtyřicet let práce pro českou vědu. Prof. Dr.Julius Komárek se dožívá šedesátin. Zool, a ent.listy, 1., 1952, p.211-216.

Pfeffer A.: Prof.Dr.Julius Komárek šedesátníkem. Čas.Čs.spol.ent., 49., 1952, p.245-246.

Mařan J.: Univ.prof.Dr. Julius Komárek šedesátníkem. Časopis Nár.muz., Odd.přírodov., 121., 1952, p.202.

Mařan J.: In memoriam univ.prof.Dr. Julius Komárek. Čas.Nár.Muz., Odd. přírodov., 124., 1955, p.223-224.

Mařan J.: Vzpomínka na universitního profesora Dr.Julia Komárka. Ochrana přírody, 10., 1955, p.256.

Ferianc O.: Za prof.Dr.Júliusom Komárkom. Biológia, 10., 1955, p.387-392.

Hykeš O.V.: Zemřel PhDr.Julius Miloš Komárek. Živa, 3., 1933., p.88.

Kalandra A.: Za profesorem Dr.Juliem Komárkem. Les.práce, 34., 1955, p.

Oliva O.: Zemřel univ. prof.Dr.Julius Komárek. Čs.rybářství, 10., 1955, p.62.

Pfeffer A.: Za profesorem dr.Juliem Komárkem. Věst. ČSAZV, 2., 1955, p.62-64

Pfeffer A.: Zemřel člen korespondent ČSAV, prof.Dr.Julius Miloš Komárek. Ročenka Čs.spol.ent., 51., 1954 (1955), p.5-7.

Pfeffer A.: + Člen korespondent ČSAV Julius Miloš Komárek. Věst.Čs. zool.spol., 19., 1955, p.297-305.

Skuhravý V.: Zemřel člen korespondent ČSAV, univ.prof.Dr.J.Komárek. Přírodověd.sbor.Ostr.kr., 16., 1955, p.445.
Skuhravý V.: Zemřel člen-korespondent ČSAV, univ.prof.Dr.Julius Komárek. Vesmír, 34., 1955, p.97.
Sládeček F.: Člen korespondent ČSAV Julius Komárek. Věst. ČSAV, 64., 1955, p.193-195.
Veselovský Z.: Prof.Dr.Julius Komárek zemřel. Myslivost, 3., 1955,p.18.
Frič J. a kol.: Velké vzory našeho lesnictví (Komárek J., p.153-156). ČSAV ve SZN Praha, 1958.
Naučný slovník lesnický (Komárek J.M., p.843). Díl II., ČSAZV ve SZN Praha, 1959.
Hrdý I.: K nedožitým sedmdesátinám profesora Komárka. Čas.Čs.spol.ent., 59., 1962, p.384.
Hrdý I.: 10 let od smrti profesora Komárka. Acta Ent.Bohemoslav., 62., 1965, p.160.
Hrdý I.: Julius Komárek (1892-1955). Vesmír, 51., 1972, p.254.
Dyk V.: Vzpomínka na univ.prof. PhDr.Julia Komárka. Akvarium a terar., 18., 1975, p.126.
Dyk V.: Ochranářské dílo prof.Dr.Julia Komárka. Ochrana přírody, 30., 1975, p.125-126.
Hanák V.: Vzpomínka na pana profesora. K 20.výročí úmrtí prof.dr.Julia Komárka. Živa, 23., 1975, p.102-103.
Kokeš O.: 20 let od smrti prof.Julia Komárka. Les.práce, 54., 1975, 2.str.příl.
Dyk V., Oliva O.: Příspěvek k poznání díla prof.Julia Komárka. Dějiny věd a tech., 10., 1977, p.157-166.
Pfeffer A.: Památce prof.dr.Julia Komárka. Živa, 23., 1980, p.140.
Grégr R.: Dopis panu profesoru J.Komárkovi. Lidová Demokracie, r.37., č.203 - Příl.Neděle s LD č. 34 z 28.8.1981, p.9.

B i b l i o g r a f i e :

Zoologické a entomologické listy, 1., 1952, p.214-216.
Věstník Čs.zoolog.spol., 19., 1955, p.301-305.
Věstník ČSAV, 64., 1966, p.195-198.
Ročenka Čs.spol.ent., 51., 1954 (1955), p.7.
Pfeffer A.: Bibliografie entomologického písemnictví Čech, Moravy a Slezska od roku 188-1940. (Komárek J., p.239,262,265,277,279,295-296,306,308,310,313,316,322-323). Čas.Čs.spol.ent.,47., 1950.

Smetana O.: Entomologická bibliografie Československa 1951-1960. (Komárek J., p.19, 33, 46, 101, 121, 200, 286, 294, 296). Academia Praha, 1969.

K O N I A S R.+

nar. - zemř. před r. 1929.

Národnost česká. Vojenská osoba. Entomolog amatér-lepidopterolog. Působil jako voják z povolání v hodnosti c.k.setníka ve vojenských posádkách Čáslav, Milovice, České Budějovice a naposledy v Chebu. Všude v okolí těchto svých služebních působišť prováděl faunistický lepidopterologický průzkum a sběr motýlů, kterých nashromáždil středně velkou sbírku. Byl též odborně literárně činný, napsal a publikoval lepidopterologické práce "Colias crocea Fourc.ab." (Iris, 26 (1913), "Colias crocea Fourc. ab. micans forma nova" (Iris, 27 (1914) a o vlivu počasí v letním období roku 1913 na výskyt motýlů rodu Lycaena napsal práci "Einfluss der Witterung des Sommers 1913 auf das Vorkommen von Lycaena-Arten" (Ent.Zeitschr.,28 (1914). Koniasova vdova poskytla údaje o rozsahu lepidopterologické sbírky J.v. Sterneckovi pro "Prodromus českých motýlů" (1929), kde jsou některé významnější nálezy uvedeny pod značkou Kon.

+ Přesné znění celého křestního jména se nepodařilo zjistit.

K O P E C K Ý Athanasius

nar. 1812 ve Chřenovicích - zemř. 1871.

Národnost česká. Učitel a hospodářský publicista. Od r.1862 řádný člen Vlastenecko-hospodářské společnosti v Královstvím českém.

Působil jako učitel na podreální škole v Hradci Králové. Aktivně se zabýval hedvábnictvím a praktickým pěstováním bource morušového (Bombyx mori L.). Na základě svých poznatků a zkušeností napsal jednu z prvých příruček "O pěstování moruší a chovu bourců", kterou v r.1861 vydal nakladatel Lad.Pospíšil v Hradci Králové. Za finanční pomoci hraběte Jana Harracha vydal v r.1866 další spisek o názvu "Český hedvábník".

K O P E C K Ý Josef, Ing.

nar. 5.III.1918 ve Vídni - zemř. 7.VIII.1978 v Liberci.

Národnost česká. Stavební inženýr, státní zaměstnanec, středoškolský učitel. Entomolog amatér-koleopterolog. Členem Čs.spol.ent.od r.1952.

V letech 1924-1929 vychodil obecnou školu u sv.Štěpána v Praze 2, odkud přešel na reálku v Ječné ul. V r.1935 přestoupil na reálku do Dušní ul. v Praze 1, kde maturoval. Po maturitě začal studovat inženýrské stavitelství na ČVUT v Praze. Jeho vysokoškolské studium přerušila německá okupace, proto pracoval v této době jako stavební asistent u stavitelské firmy V.Nekvasila v Praze 10. Od r.1934 byl totálně nasazen do technického oddělení Pracovního úřadu v Praze. V r.1945 se vrátil k firmě V.Nekvasila, kde při zaměstnání pokračoval v přerušeném vysokoškolském studiu, které v r.1947 úspěšně ukončil a získal titul stavebního inženýra. 8.9.1947 nastoupil zaměstnání jako úředník Zemského národního výboru v Praze, odkud byl v r.1949 přeložen na odbor výstavby KNV v Liberci. V letech 1958-1960 působil v Útvaru generálního investora komplexní bytové a občanské výstavby v Liberci, odkud 1.7.1960 nastoupil do n.p. Pozemní stavby Liberec. Od 1.9.1963 začal pracovat jako středoškolský učitel stavebního odborného učiliště v Liberci a vyučoval zde až do závěru školního roku 1979, kdy odešel do důchodu.

Entomologií se zabýval od studentských let. Věnoval se průzkumu brouků (Coleoptera) ze kterých jeho největší zájem patřil tesaříkům (Cerambycidae) a nosatcům (Curculionidae). Sběry konal v pražském okolí, ve středních, východních a jižních Čechcách.Na sběratelské exkurze často jezdil společně se svým bratrancem Josefem Křížem z Prahy. Po přestěhování do Liberce sbíral i v jeho okolí, více se však v té době zaměřoval na exkurze do různých oblastí Slovenska. V letech 1952-1957 navštívil Lubochňu, Trenčín, Štúrovo, Malacky, Margecany, Kralovany i jiná místa. V r.1952 ulovil v Dobroči u Lučence reliktního tesačíka Tragosoma depsarium L., zjištěného jako nový druh pro Slovensko (Čas.Čs.spol.ent., 49.,1952,p.229). Aktivně též působil v ochraně přírody. Zde byl v r.1962 dekretem Odboru školství a kultury severočeského KNV Ústí n.L. jmenován konzervátorem státní ochrany přírody se specializací entomologie v severočeském kraji. Účastnil se faunistického průzkumu rezervací Novozámecký rybník a Břehyně-Pecopala v okrese Česká Lípa. Dokladový hmyzí materiál z průzkumu předal Krajskému středisku státní památkové péče a ochrany přírody v Ústí n.L.

Kopeckého sbírka brouků v rozsahu 112 krabic je v majetku a zatímní péči jeho rodiny.

K O P E L E N T Karel

nar. 22.X.1907 v Sušici - zemř. 10.VI.1982 v Sušici.
Národnost česká. Tovární dělník. Entomolog amatér-koleopterolog, lepidopterolog. Členem Čs.spol.ent. od r.1938.

Po ukončení školní docházky nastoupil v roce 1924 do sušické sirkárny jako řezač nálepek na zápalkové krabičky. V průběhu let zastával ještě řadu jiných prací, později jako zaměstnanec sušické továrny Chemisola. V poválečném národním podniku Solo-Sušice působil jako topič v domě zdravotní péče. Od 18 let se K.Kopelent začal aktivně věnovat sběru a studiu brouků (Coleoptera), které sbíral převážně v Československu, hlavně v oblasti Šumavy. V r.1941 objevil na kmenech stromů přivezených ze Slovenska extrémně světle zbarvenou aberaci tesaříka Aromia moschata Serv. a. semitestacea Heyr. V období let 1934-1965 se vedle brouků zabýval též sběrem motýlů (Lepidoptera). Vedle zástupců domácí fauny sbíral i exoty z nichž nashromáždil rovněž menší ukázkovou sbírku. Do Časopisu Č.spol.ent.,36/1939 napsal svůj příspěvek "Monstrosita u Carabus auronitens". Kopelentova pečlivě uspořádaná sbírka obsahuje více než 20 000 ex.brouků a 6000 ex. motýlů.

B i o g r a f i e :

Anonym: Tisíce střevlíků má šumavský broučkař. Lidová Demokracie (pro západ.Č.), 14.11.1948, p.8.
Robejšková M: Ve znamení motýlích křídel. Obrazový magazín "132" Zápisník 73, č.1.,1973, p.68-71.
Anonym: Na 15 000 brouků... Svobodné Slovo, 15.3.1965.
Anonym: Vytrvalý sběratel. Mladá Fronta, 30.1.1974.
Anonym(č.): Sušičtí brouci. Lidová Demokracie, r.30.,č.38., 14.2.1974, p.1.
Portret uveden: Svobodné Slovo, 22.2.1974.
Zemědělské noviny, r.30.,č.49, 27.2.1974, p.4.

K O Ř E N S K Ý Josef, RNDr.h.c.

nar. 26.VII.1847 v Sušně u Nových Benátek - zemř. 8.X.1938 v Praze.
Národnost česká. Učitel, ředitel školy. Přírodovědec, popularizátor přírodních věd, spisovatel, cestovatel, sběratel přírodnin. Člen klubu přírodovědeckého v Praze od r.1875, čestným členem od r.1926. Člen Komitétu pro přírodovědecký výzkum Čech a od r.1927 člen správního výboru Národního muzea v Praze a inspektor zoologických sbírek N.M.

V r.1865 ukončil studium nižší reálky v Mladé Boleslavi a počátkem školního roku 1865-1866 přešel do Amerlingova učitelského ústavu "Budče" v Praze, odkud po dvouletém pedagogickém studiu nastoupil učitelskou dráhu. V listopadu 1867 nastoupil jako podučitel do obecné školy v Radnicích u Plzně. Po dokončení paedagogického studia dostal v r. 1871 místo učitele obecné školy v Litomyšli. Po složení kvalifikační zkoušky z přírodopisu pro školy měšťanské, nastoupil od 1.září 1874 jako učitel dívčí měšťanské školy v Praze na Smíchově, kde byl později, od r.1891, jmenován ředitelem. V Praze pokračoval v dalším studiu návštěvami vybraných přednášek z přírodovědy a mediciny na Karlově universitě. Navštěvoval sbírky a laboratoře Českého muzea a aktivně pracoval v pražském Klubu přírodovědeckém. Svou cestovatelskou éru zahájil Kořenský v r.1874 návštěvou světové výstavy v Paříži, spojenou s cestou do Anglie a Německa. Později podnikal cesty po Evropě i do zámořských států. Z počátku cestoval na svůj náklad a teprve, když o svých cestách napsal řadu zajímavých článků a knih, získal finanční podporu spolku "Svatobor" i četné soukromé mecenáše. Za své všestranné zásluhy byl Karlovou universitou v r.1927 jmenován doktorem honoris causa.

Přírodovědecké zájmy Kořenského byly od mládí spojeny též s aktivním sběrem a shromažďováním přírodnin. Jako školák začal se sběrem zkamenělin a nerostů. Po příchodu na učitelský ústav v Praze byl přijat Dr.A.Fričem za výpomocnou sílu do Českého muzea na Příkopech, kde v zoologickém oddělení v té době pečoval o entomologické sbírky Josef Šeda. Pod jeho vedením pomáhal Kořenský při úpravě a záchraně entomologických sbírek Helferových a spolupracoval s entomologem Emanuelem Lokajem starším, kterému pomáhal překládat do němčiny jeho Seznam českých brouků. Právě Šeda to byl, kdo jako první vzbudil u Kořenského zájem o entomologii a entomologické sběratelství. Kořenský založil sbírku českých brouků, kterou shromažďoval ze sběrů prováděných v okolí Prahy, v severovýchodních Čechách, hlavně na Broumovsku, na Radnicku, Plzeňsku a v okolí Litomyšle. Oddaným pomocníkem při sběru hmyzu v Litomyšli byl Kořenskému student tamního gymnázia František Klapálek, pozdější vůdčí osobnost české entomologie. I později, při svých rozsáhlých zahraničních cestách, vynikl Kořenský jako znamenitý sběratel přírodnin, mezi kterými zaujímaly přední místo sběry entomologické. Těmito, často vzácnými přírodninami obohacoval sbírky Národního muzea i přírodopisné kabinety různých škol. Zážitky z entomologických sběrů v dalekých krajích často popisoval ve svých cestopisných článcích a knihách.

Entomologické práce populárně vědeckého rázu z domova publikoval převážně v časopisech Vesmír a Věda přírodní. Pro příklad možno uvést: "O preparování housenek do sbírek" (Vesmír,2/1873), "Nový škůdce cukrovky-rýhonosec řepový" (Vesmír,4/1875), "Denní motýlové z rodu Ornithoptera" (Vesmír,5/1876), "Škůdci polního hospodářství-nosatci Otiorhynchus ligustici Lin. a Cleonus sen Bothynoderes punctiventris" (Vesmír,9/1880), "K životopisu brouka Carabus Scheidleri Fabr. var. Preissleri Duftschm." (Vesmír,9/1880), "Ze života mandelinky bramborové" (Vesmír,13/1884). Souhrnnější přehled o významnějších druzích hmyzu vyskytujících se na klasické lokalitě českých entomologů Závisti u Zbraslavi, podal v práci "Zoografické drobnosti z okolí pražského" (Vesmír,27/1898). Čilý entomologický ruch ve druhé polovině minulého století v Čechách popsal v článku "Mezi pražskými hmyzozpytci" (Věda přírodní,10/1929). K poctě J.Kořenského pojmenoval dr. J.Obenberger jeho jménem nově popsané taxony krasců Agrilus kořenskýi Obenb.(1923) a Sphenoptera kořenskýi Obenb. (1927).

B i o g r a f i e :

Bauše B.: Josef Kořenský. Z letopisů musejních. Čas.Nár.muz.,81.,1907, p.357-359.

Procházka J.S.: Zprávy. Ředitel Josef Kořenský čestným doktorem Karlovy university. Čas.Nár.muz.,101., 1927, p.59-60.

Kořenský J.: Přírodovědci o sobě. Vesmír,10., 1931-32, p.31-32.

Kořenský J.: Sběratelské libůstky přírodomilů. Vesmír,10.,1931-32, p.263-266.

Kulturní adresář ČSR - II.roč. (Kořenský J.,p.254). Praha, 1936.

Domin K.: Vzácné životní jubileum: dr.Josef Kořenský devadesátníkem. Věda přírodní, 18.,1937, p.214.

Štůla F.: Dr.Josef Kořenský devadesátníkem. Čas.Nár.muz.,111.,1937, p.186-187

Obenberger J.: Za Drem.Josefem Kořenským. Čas.Nár.muz.,Odd.přír.,112, 1938, p.177-181.

Kunský J.: Učitel cestovatelů - Josef Kořenský (p.125-129). In: Čeští cestovatelé, II. díl. Orbis Praha, 1961.

Naučný geologický slovník (Kořenský J., p.729). II.díl ČSAV Praha,1961.

Brinke J.: Češi v Austrálii (Kořenský J.,p.24). Svět v obrazech, 14., 1969.

Seget K.: Josef Kořenský. Lidé a země, 21.,1972, p.359-361.

Rous J.: Josef Kořenský (1847-1938). Biografie západočeských geografů. Sborník západočeského muzea Plzeň. Příroda, 13.,1975,p.41-42.
Hejný V.: Radnický učitel J.Kořenský. Lidová Demokracie, r.33.,č.172, příl. "Neděle s LD č.29" z 23.7.1977, p.9.

K O S T E L N Í K Jindřich

nar. 1910 - zemř. 1971.

Národnost česká. Technický úředník. Entomolog amatér-koleopterolog. Členem Č.spol.ent. od r.1941. Člen entomologické sekce Přírodovědecké společnosti v Ostravě.

Pracoval jako mistr chemických provozů v Dusíkárně v Ostravě-Mariánských horách. V entomologii se věnoval studiu a sběru brouků (Coleoptera). Sběry a faunistický průzkum prováděl převážně na Ostravsku, hlavně v ostravské části povodí Odry, v Beskydech a v údolí Ostravice. Koleopterologické průzkumy v Beskydech často konal společně s entomologem Ing.J.Hlisnikovským, jehož byl přítelem. Často zajížděl také na Slovensko, kde sbíral v oblasti Malé a Velké Fatry i v jiných částech Slovenska. V letech 1950-1951 prováděl faunistický průzkum na jižní Moravě. Přispěl k poznání koleopterofauny Slezska Břeclavska, jmenovitě luhů u Poštorné. Významně se zasloužil o záchranu několika lokalit tesaříka alpského ve Velké Fatře, z nichž některé sám objevil. Byl vynikající sběratel, ovládající řadu sběratelských technik a dokázal velmi dobře a obratně sbírat i málo hojné zástupce čeledí Pselaphidae a Staphylinidae. Zabýval se též výrobou entomologických potřeb a po technické stránce nezištně pomáhal mladým začínajícím entomologům. Zásluha J.Kostelníka je též v tom, že se významně podílel na životě Přírodovědecké společnosti v Ostravě. Kostelníkova cenná a úpravně uspořádaná sbírka brouků byla z části zařazena do sbírky Ing.J.Hlisnikovského a z části přešla do majetku Pedagogické fakulty v Ostravě.

K O S T K A Jan

nar. - zemř. 1930 Bátovce.

Národnost česká. Státní úředník. Entomolog amatér, lepidopterolog a koleopterolog. Členem Čs.spol.ent. od r.1928. V letech 1926-1930 za ČSR uveden v Entomologen Adressbuch A.Hoffmanna, Vídeň.

Pracoval jako úředník důchodové kontroly v Bátovcích u Levice na Slovensku. V entomologii se zabýval sběrem motýlů (Lepidoptera) i brou-

ků (Coleoptera). Sběry prováděl převážně na Slovensku, zajížděl však i na Moravu, kde sbíral v okolí Jimramova. Odtud některé významné údaje z jeho koleopterologických sběrů cituje Dr.A.Fleischer ve svém "Přehledu brouků ČSR" (např. p.281,332).

K O Š Ť Á L Oldřich, PhDr.

nar. 18.X.1980 v Novém Bydžově - zemř. 27.XI.1970 v Táboře. Národnost česká. Středoškolský profesor, ředitel gymnázia. Přírodovědec, zoolog, botanik, popularizátor přírodních věd. Členem Klubu přírodovědeckého v Praze od r. 1900.

Po vychození obecné školy, gymnázia a složení maturity se zapsal na filosofickou fakultu Karlovy univerzity, kde v letech 1899-1903 studoval přírodopis, matematiku a fyziku. V r.1902 se stal členem pracovního kolektivu prof.dr.B.Němce v Ústavu rostlinné fyziologie. Dne 5.7.1905 byl promován doktorem filozofie. Po promoci a krátkém působení na pražských středních školách (Žižkov, Holešovice), odešel v r. 1907 jako profesor na reálku v Táboře, kde působil téměř 20 let. V r. 1927 byl jmenován ředitelem reálky a gymnázia v České Třebové, kde působil stejně usilovně dalších 12 let. V březnu r.1939 odešel do výslužby a vrátil se do Tábora. Z přírodovědeckého hlediska věnoval Košťál všechny volné chvíle poznávání okolí i osobitých přírodních celků jihočeské i východočeské přírody. Pozoroval a zapisoval fenologické údaje, určoval méně běžné druhy bezobratlých i obratlovců, preparoval, rozšiřoval výukové a dokumentační sbírky, zabýval se myslivostí i sportovním rybářstvím. Měl bohatý fond znalostí, takže mohl srovnávat biocenózy svých působišť, posuzovat populační dynamiku, přežívání zvířat a upozorňovat na vzácnější druhy zasluhující ochranu. Na zkoumaných biotopech poznával vegetaci, vztahy mezi zvířenou a její potravní základnou i celé ekologické spektrum. V Táboře zastával funkci správce přírodopisného kabinetu, kde v letech 1918-1919 dokázal obohatit sbírkové fondy o 710 položek v zájmu co nejnázornější výuky. Podobně pečoval i o rozvoj Městského muzea v Táboře, jehož kuratorium mu při odchodu do České Třebové vyslovilo vděčné uznání. Pro entomologii je z faunistických prací třeba upozornit na Košťálův soupis denních a nočních motýlů Táborska, pořízený po 16ti letém pozorování a určování. Seznam zahrnuje 80 druhů i s údaji o lokalitách, fenologii, živných rostlinách housenek a upozorňuje na vzácnosti lipidopterologické sbírky táborského městského muzea. (Vesmír,1/1923, p.69-70, 92). V témže časopise vy-

šel podobný soupis 49 druhů přástevníků okolí táborského. (Vesmír, 1/1923, p.198-199). Pozoruhodná je i vzpomínka z rodného Novobydžovska o lovu motýlů na kvetoucích balsaminách.(Vesmír,6/1927, p.99-100). Aby dokladové sběry hmyzu nepřicházely nazmar vinou škůdců sbírek, doporučil Košťál ze svých zkušeností řadu ochranných opatření v návodu, který nazval "Sběratelům hmyzu", (Vesmír,4/1925, p.47-48). Dále napsal populárně vědecké články "Mravenci v úlech" (Vesmír,5/1926) a "Zásnuby hmyzu a pavouků" (Vesmír,11/1932).

B i o g r a f i e :

Dyk V.: PhDr.O.Košťál a jeho osobní příklad. Vesmír,51.,1972, p.314.
Dyk V.: PhDr.Oldřich Košťál. Akvárium a terárium,16.,1973, p.28.
Dyk V.: Oldřich Košťál a rozvoj naší zoologie. (K podílu středoškolských profesorů na badatelské práci). Dějiny věd. a techn.,14., 1981, č.2., p.89-94 (uveden portrét).
Dyk.: Prof.PhDr.Oldřich Košťál. Sborník Jihočes.Muz.v Čes.Budějov., Přír.vědy, 21.,č.3.,1981, p.107-108 (uveden portrét).

B i b l i o g r a f i e :

Sborník Jihočes.Muz. v Čes.Budějov.,Přír.vědy,21.,č.3.,1981, p.108.

K O T A L Čeněk, PhDr.

nar. 3.IV.1841 v Plánici u Klatov - zemř. 3.XII.1883 v Praze. Národnost česká. Středoškolský profesor, přírodovědec a publicista. Zakládající člen Klubu přírodovědců v Praze od r.1874, dále člen Českého muzea, Svatoboru a Spolku pro zvelebování českého zahradnictví.

Základní vzdělání získal na obecné škole ve svém rodišti a prvou třídu gymnázia začal v r.1854 navštěvovat v Klatovech. V r.1855 přešel na gymnázium do Českých Budějovic, kde studoval až do r.1860. V r.1861 dokončil středoškolské studium maturitní zkouškou na akademickém gymnáziu v Praze. Ve školním roce 1861-1862 začal navštěvovat filosofickou fakultu Karlovy univerzity v Praze, kde se zaměřil na studium matematiky a přírodních věd. 26.7.1865 po úspěšných zkouškách studium dokončil a byl promován doktorem filosofie. Počátkem školního roku 1865/66 nastoupil místo suplujícího učitele přírodopisu na reálném gymnázium v Německém Brodě. Dne 11.7.1869 byl jmenován definitivním profesorem na c.k. české reálce v Praze. Zde působil až do počátku škol. roku 1883/84, kdy mu byla dána zdravotní dovolená, která trvala

až do konce jeho života.

Vedle výkonu učitelských povinností se Č.Kotal aktivně zúčastňoval veřejného života v četných spolcích. 11 let vykonával spolu s prof.Fr.Nekutem funkci redaktora přírodovědeckého časopisu Vesmír,do kterého napsal přes 150 přírodovědeckých článků. Spolu s prof.Fr.Nekutem a prof.L.Dudou překládal do češtiny Brehmův "Život zvířat". V r.1882 upravil 5.vydání přírodopisu Dr.A.Pokorného "Živočišstvo" pro české střední školy. Velký zájem projevoval také o studium hmyzu,což dokumentují jeho četně publikované literární příspěvky. Jako příklad je možno uvést práce: "Některé výjevy ze života čmeláků (Bombus) a zednických včel Chalicodoma zvaných" (Vesmír,2/1873), "Krtonožka čili štír krtonohý-Gryllotalpa vulgaria" (Vesmír,2/1873), "Dřevní včela s nafialovělými křídly Xylocopa violacea zvaná" (Vesmír,2/1873), "Smutnice vojenská-Sciara militaris" (Vesmír,4/1875), "Vosa papírová čili lepenková-Chatergus chartarius sine nitidulans" (Vesmír,6/1877) a jiné.

B i o g r a f i e :

Nekut Fr. (N.): Dr.Čeněk Kotal. Vesmír,13.,1884, p.57-58.

K O T O U Č František

nar. 20.IV.1886 v Praze - zemř.
Národnost česká. Učitel. Entomolog amatér. Členem Č.spol.ent. byl v letech 1904-1905.

Působil v Praze jako odborný učitel, později byl ustanoven ředitelem I.chlapecké občanské školy na Královských Vinohradech. Za člena České společnosti entomologické přistoupil v r.1904 hned po jejím založení a v členském seznamu je uváděn pouze do r.1905, bez označení studijního a sběratelského entomologického zájmu. Dipterologovi Ant. Vimmerovi poskytl ke zpracování bohatý dipterologický materiál sbíraný v oblasti Železných hor ve východních Čechách. Další údaje nejsou známy.

Příloha 14.
PORTRETNÍ SNÍMKY
K SEZNAMU BIOGRAFIÍ
ČS. ENTOMOLOGU

František Klapálek

Ladislav Klička

Karel Kněžourek

Karel Kočí

Václav Kočmíd

Filip Stanislav Kodym

Odolen Kodym

Příloha 15.
PORTRETNÍ SNÍMKY
K SEZNAMU BIOGRAFIÍ
ČS. ENTOMOLOGU

Bedřich Kolenatý

Serhij Kolubajiv

Julius Komárek

Josef Kopecký

Josef Kořenský

Oldřich Košťál

Čeněk Kotal

Vytiskly MTZ 42, Opava